

AH! ADNAN HOCA YAKTIN BİZİ YAKTIN

Ahmet SIVACI

Faruk Nafiz'in şu ünlü iki dizesi, bir gerçeği ifade etmesinden dolayı oldukça etkiler beni:

*“Varsın seni ömrünce azabın kolu sarsın
Şair sen öldükçe ve üzüldükçe yaşarsın”*

Kim bilir hangi azabın görünmez kolları, kimselere hissettirmeden, göstermeden sevgili Adnan'ı öyle bir sardı ki, fırtınaların dinmediği ruhundaki depremlerin sesi, şiirlerinde duyuldu.

Düz yazılarında ya da deneme, öykü, roman, özellikle tiyatro oyunlarında vücut buldu.

Kendi ifadesi ile şöyle özetliyordu kendini:

“ Emine ve İbrahim çiftinin beş çocuğundan üçüncüsü olarak 1963 yılında Kayseri’de doğdum. Küçük yaşlarda okumaya ve yazmaya ilgi duydum. Vatan, millet, devlet, din gibi kavramları ilkokul öğretmenim Nafiz Ağca'nın okuttuğu yazı ve kitaplardan aldım. Yazı yazma denemelerim de bu sıralarda başladı. Babam, sahibi olduğumuz tuhafiye mağazasında ticaret yapmamı istese de ben, Kayseri Lisesinin hademesini kendime veli yaparak babamdan habersiz Kayseri Akşam Lisesi'ne yazıldım. Buradan mezun olup Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne girdim. 1982 yılında Ayşe Hanım ile evlendim. 1987’de Malatya’nın Pütürge ilçesinde öğretmenliğe başladım. Ardından Tokat-Niksar Serenli Köyü’nde asker öğretmen olarak çalıştım. 1991’de Tomarza’ya, 1994’te Kayseri Şeker Lisesi’ne tayin oldum. Hâlen Kayseri’de öğretmen olarak çalışmaktayım. Burak, Oğuz, Ertuğrul adlarında üç çocuk babasıyım”.

Oysa onun fırtınalı hayatı, böyle 5-10 satıra sığacak kadar mıydı? Kesinlikle hayır.

Sevgili Adnan'ı 1980 öncesinden tanırdım. Kayseri'nin yerlisi olarak tuhafiye dükkânı işleten babasının yanındaydı. Henüz o yıllarda, daha doğrusu gencecik, ortaokul öğrencisiyken memleket sevdasına düşmüş, memleket kavgasına girmiş, bayrak aşkı ile yanmış, zayıf, sıska bedeninde mangal gibi bir yürek taşıyordu Adnan. Kavgası kutsaldı. Hiçbir şeyden korkmayan bir yapısı vardı.

Öyle ki, esnaf babasının yanında ticaretin racon tarafını, daha doğrusu inceliklerini de öğrenmek zorundayken, Adnan gizliden gizliye bundan şiddetle kaçıyordu. Ticaretin acımasız yorumlandığı kurallarının yerine, yeni şeyler ki bunlar genellikle yazmaya yönelik bilgiler öğrenme peşindeydi. Esnaflık ona göre değildi ki babasının aksi ısrarlarına rağmen, okul hizmetlisini veli olarak gösterdiği lise eğitimini tamamladı. Öyle ya! Sevgili Adnan'a göre esnaflıkta, acımasız ticaret anlayışında naif ruh gerektiren şiir yoktu. Öykü, roman yoktu, tiyatro hiç yoktu. Hele hele duygu yoktu, duygusallık yanından bile geçmiyordu. Oysa Adnan'da bunları hepsi vardı ama çarşıda, pazarda, bir dost meclisinde paylaşacak kimseler yoktu. Bulunduğu ortam ticaret konuşuyordu.

Türk Tarihi'nin yüzünde kara bir leke olarak kalan/ kalacak 12 Eylül Darbesi'nde kapatılmayan belki de tek dernek olan, Sahabiye Medresesi'ndeki “ Kayseri Sanatçılar Derneği”ne zaman zaman gelirdi sevgili Adnan. Aynı yıl çekilen bir aile fotoğrafında da yer almıştı. Çok gençti ve çok şık giyinirdi. Dinlerdi sürekli. Sorarlarsa cevap verirdi. Edepli, son derece saygılıydı. Sürekli bir şeyler öğrenme peşindeydi. Ortaya zamanla bir şeyleri çıktığında, Adnan'ın hiç de edebiyat heveslisi biri, şiirlerinin hiç de öyle sıradan sözler olmadığını, düz yazılarındaki söylemek istedikleri fikir ve düşüncelerin hiç de öyle basmakalıp, heyecanla söylenmiş şeyler değil, aksine bilinçli beyin fırtınası ürünler olduğu anlaşıldı. Hatta genç biri için oldukça ağır yüklerdi talip olduğu değerler.

Şiir'in, Türk Halkı için, içini dökmek istediği bir ağlama duvarı, bir can simidi olduğunu söylersek, Cezaevi'ne düşenin de, hastaneye yatanın da, aşka tutulmanın hatta birine dış bileyenin de şiir yazdığı görülecektir. Dahası edebiyatın bir de sosyete yanı vardır ki içler acısı bana göre.

Zaten dernekte şiir konu edildiğinde, nadiren söz alan Adnan'ın şiire bakış açısı farklıydı.

Yaygın, basmakalıp, kafiyeden, ölçüden destek alan şiir anlayışından uzak, çağdaş şiir görüşüne sahipti. Daha ortaokul sıralarında Erciyes dergisi, Adnan Büyükbaş'ın ilk şiirlerini yayımladığı dergi oldu. İlerleyen yıllarda ki bu şiir ve düz yazılarının olgunluk çağına rastlar.

Kayseri Haber gazetesinde yazı, şiir ve karikatürleri, yine Kayseri'de yayınlanan Kültür ve Sanat, Konya'da yayımlanan Konevi Dergileri'nde de yazı ve şiirlerinin yayımlandığı dergilerden bazıları. İlk şiir kitabı "Ay Kapımdan İçeride" 1982 yılında yayın dünyasına girdiğinde görüldü ki sevgili Adnan Büyükbaş, gerçek ve çağdaş şiirin ayak seslerini henüz çok genç yaşlarda duyabilmişti. İlk deneme kitabı "Ebabillerin Kanat Sesleri"ni 1981 yılında yayımlandığını da bu arada belirtmekte fayda var. Şiirlerini büyük bir dikkatle okuduğumda bu genç şair için bir şeyler söylemek gerektiğini düşündüm. Bu onun hakkıydı. Oysa ne yazık ki, bazı "Üstat" geçinen ağabeyleri belki de çok erken bulduklarından görmezlikten geldiler. Yıllar yıllar sonra görülecektir ki Adnan'ın şiirlerine güneşe göz kapar gibi ilgisiz olanlar, onun kendilerini nasıl geçtiğini gizliden gizliye kabul etmek zorunda kalacaklardı.

"Ay Kapımdan İçeride" özgün söyleyişleri, çarpıcı imgeleri ve genç, şair ruhunda kopan fırtınaların sesine sahip dizeleri olan bu şiir kitabına ilgisiz kalmam, benim gibi sürekli arayış ve farklılık peşinde olan, zor beğenen, bu yüzden ağır eleştiriler alan, ağır tepki gören, özellikle Fransız ve Amerikan şiirlerinin yanında Dünya Şiirleri konusunda çalışmalar yapan biri için mümkün değildi. Yine o yıllarda Kayseri'de yayımlanan "Kültür Sanat Dergisi"ne dikkatli bir çalışmadan sonra geniş bir yazı yazdım. Tabii ki yalnızca beğeni değildi yazının içeriği. Sonuçta genç, gelecek için çok şeyler vermeye aday bir şair için teşvik niteliği taşıyordu ki kendisi de çok sevinmişti.

Adnan, daha çok karamsar, içe dönük, protest bir şair kimliği taşıyordu sanki. Bazı zamanlar hırçınlaşabiliyordu. Öyle zamanlarında karşınızda, sonradan pişman olacak, mahcup olacak ama asla kin tutmayacak gerçek anlamda bir şair bulurdunuz. Hemen belirtmekte fayda var ya da ben öyle inanıyorum; gerçek şairler, şiirin çilesini çeken, gün yirmi dört saat şiir yaşayan, dolu dolu olan şairler normal insanlardan farklıdır. Onlar püskürmeye hazır tıpkı bir magma gibidirler. Bazen de hayattan bağlarını koparacak kadar kayıp insanlardır. Bu dönemlerde onun üretkenliğinin yoğun olduğu görülür. İkinci şiir kitabı Firkat, 1983 yılında yayımlandı. Firkat ile Adnan Büyükbaş gerçek manada üslubuna kavuştuğunu söylemek mümkün. 1992 yılında yayınladığı Ülkü ve Ülkücülük Şuuru dünya görüşünün ilk derli toplu ürünlerini barındırır. Ardından Türk Milliyetçiliğinin İslâm'a aykırı olmadığını ele aldığı Kıvılcım (1993), İlm-i Siyaset (1994), Ülkücüye Mektuplar (1995) yayımlandı. 1994-97 yılları arasında Ortadoğu ve Hergün Gazeteleri'nde günlük yazıları yayımlanan Adnan'ın köşesinin adı "Kurt Bakışı" olduğunu da bu arada belirtelim.

Eğer rahmetli Adnan gibi farklı düşünüyorsanız, radikal kararlar alıyorsanız, protest bir yapı içindeyseniz hatta sizin dünyanızdaki insanlar içinde uyumsuzluk yaşıyorsanız, daha doğrusu, şair duyarlılığı, yazar tefekkürü ile kalabalıklar içinde kendinizi yalnız hissediyorsanız, geceye anlattıklarımızı, ucu alevler içindeki kaleminize anlatırız. Bu da sizi sürekli üretmeye yöneltecektir. Çünkü şair ya da yazar bir derdi olan insandır. Hayatın çürümüş yönünü gösteren insandır. Adnan'ın eserleri de öyleydi. Şiirlerindeki öfke, varoluşun gizli duygusuydu. Acıyı da, öfkeyi de bile taşı olarak kullanırdı. Şiirlerinde ve düz yazılarında kullandığı her sözcük bana göre işte bu bile taşından geçerek eserlerine giriyordu. Ama sevgili Adnan, acıyı öfkeye dönüştürse bile ikisi arasında bir

incelik, duyarlı bir denge oluşturuyordu. Bir cümle ile ifade edilirse O, organik bir şairdi. Etinden, kanından, canından sızdıran, düz sözleri bile çarpıcı olan şairdi. Bunu yaparken de elleri cebinde değil, çabanın acı verdiği yerde başarı merdivenlerini tırmanıyordu. Çünkü o Türk Dili Ve Edebiyatı okumuş bir eğitimci olarak Türk Dili'nin sıcaklığını yakalamış bir şairdi, yazardı.

Ay Kapıdan İçeri(1982), Firkat(1983), Bir Adım Hüzün (1996), Kimliğim Bir Gül Dalı (1994), Yağmurlarla Gelsin Gidişin (2005), Deriniz (2008) Şiir kitaplarında bir şey anlatmıyor, sadece hissettirmeye çalışıyordu ki doğrusu buydu.

Rahmetli Adnan'ın bildiğim kadarıyla tiyatro sahnesine aktardığı oyunları da vardı. 1998-2010 yılları arasında, " Fatih Karanlığı Delerken, Çanakkale'de Diriliş, Son Kurşun, Kanlı Tebeşir, Ölmez Atatürk (kitabı yayımlandı-2004), İncir Çekirdeği, Kur Partini Ganimet, Kadın Hakkı Yoktur, Kurtar Bizi Maho adlı oyunları seyirci ile buluştu. Kayseri Büyükşehir Belediyesi'ni on dört yıl düzenlediği "Uluslar arası, Liselerarası Tiyatro Festivali"nde jüri olarak bulunduğum sırada kendi yazdığı, oratoryo türünde, Türk Tarihi'nden kesitlerin sunulduğu oyun birincilik ödülü almıştı. Romanlarından "Üçgenin Dördüncü Köşesi " oldukça ilgi görmüştü. "Hiç Kimse" adlı romanı da profesyonel tiyatro oyuncularından tarafından sahneye aktarıldı. Bir Gri Gök Kuşağı (2005), Son Kurşun (2007) isimli öykü kitapları onun, edebiyatın her türünden örnekler verdiğini göstermesi bakımından önemli diye düşünüyorum. Adnan Büyükbaş, Ahmet Yesevi Üniversitesi tarafından yayınlanan "Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü"nde madde başı olmaya uygun bulunmuş çok yönlü bir sanatçıydı. Gerçekten de çok üretkendi. O, kale içindeki "sanatçılar sokağı" adlı belediyenin tahsis ettiği hilkat garibesi, utanç koridorunda ahşap yakma sanatından ustaca örnekler veriyordu. İyi bir ressamdı aynı zamanda.

Emekli olmuştu, emeklilikten çok şey umarak. Oysa ki bu ülkede emekli olmak demek, ölünceye kadar tam bir kâbus yaşamak demektir. Sefilleri oynamaktı. Potansiyel tüketici olarak görülmektir. Belki de bu yüzden ahşap yakma sanatına başlayıp tablolar hazırladı rahmetli Adnan.

Kuşkusuz Adnan'ı böyle üç-beş sayfa ile anlatmak mümkün değil. İyi de acelen neydi be sevgili kardeşim? Öyle selamsız sabahsız olacak şey miydi bu yaptığın?

Ah! Sevgili Adnan, nasıl alışacağız yokluğuna bilmiyorum. Bildiğim tek şey uzun yıllardır ruhumda yanan bir kandilin daha sönmüş olması. Seni 80 li yıllarda bile kadim dostumdun.

"Bedenen de, ruhen de, şiirleriyle de gerçek bir şair Adnan" Derdim senin için.

Gerçekten de öyleydin Adnan.

Kolay değil geride kalanlar için. Allah aşkına Adnan nedir bu ansızın çekip gitmek? Haber vermeden, selamsız, sabahsız nedir bu söyle Adnan söyle. Acelen neydi söyle Adnan. Derdin neydi Adnan? Kim sana ne söyledi, ne etti de böyle birdenbire bırakıp gittin bizleri? Biz ne yaptık sana Adnan. Biz ne kusur ettik? Yokluğuna alışacak mıyız bilemiyorum. Alışsak bile delecek, yakacak, yıkacak öyle alışacağız belki.

Ah! Adnan Hocam, şairim, yazarım, kadim dostum, yaktın bizi yaktın.